

V dalis

NIRVANA

„Nirvana“ – sakralus budizmo žodis. Labai norėjau jus supažindinti su bene garsiausiu Vakarų budizmo meditacijos meistru amerikiečiu Džozefu Goldsteinu, kuris jums ir paaiškins šio žodžio prasmę. Jis yra garsiosios knygos „Vieninga Dharma“ autorius. Krikščioniams ir visiems pasaulio žmonėms jis sako: sekite proto ramybės keliu ir pasieksite Kristaus širdį. Šventoji Dvasia yra VIENA ir VIENINGA. Mane šis autoriaus nudžiugino žodžiais apie meditaciją, kurią palygino „...staigiam žaibo blyksniui, kuris apšviečia dangų“.

Kai skaitau spaudoje ir internete apie krikščionybės dvasinę krizę, dažnai pagalvoju: „Kaip būtų puiku, jei bažnyčioje atsirastų krikščioniška meditacija kaip, pavyzdžiui, tylaus susikaupimo dvasinis veiksmas po mišių“. Kai po kurio laiko man į rankas pateko budisto Dž. Goldsteino knygos, ta mintis dar labiau sustiprėjo. O juk iš tiesų, Rytus ir Vakarus jungia VIENA ir VIENINGA DVASIA. Tik protas skaldo pasaulį į įvairias dalis. Prie to prisideda visos religijos. Budizmas – ne religija, o dvasingumo mokykla. Vakaruose pabrėžiama, kad žmogus yra laisva asmenybė, kuri pati sprendžia savo santykį su pasauliu ir Dievu. Tačiau ar tikrai ji laisva? Greičiau palikta laisvam gyvenimui. Budisto požiūriu, vakarietis yra užangažuotas daugybės skirtingų požiūrių į pasaulį ir į save. Racionalistinis mąstymas žmogų ne išlaisvina, o įkalina prie atskirų šio pasaulio fragmenų. Psichologai sukūrė virš šimto koncepcijų apie žmogų! O kas jį „surinks“ į vieną Žmogų? Kas pririš Žmogų prie Gyvojo Dievo? Budisto kelias veda į tą Šaltinį, nes kito ir nėra. Vidinė Šviesa arba Nirvana turėtų būti visų mūsų tikslas.

Dž. Goldsteinas perėjo per visas svarbiausias budistinio kelio mokyklas, jas apibendrina ir atskleidė savo patirties įžvalgas. *Kelias į save* žmogų išlaisvina iš proto stigmų, padeda jam gyventi pasaulyje darniai ir dvasingai. Dalintis dvasingumu – budisto priedermė.

Kadangi savo knygoje Dž. Goldsteinas mini ir cituoja krikščionių mistikus, tai rodo, kad visų mūsų kelias veda į vienybę Dvasioje, Dharmos lauką. Manau, kad pravartu būtų pagalvoti apie galimybę mokytis meditacijos pas budistų vienuolius. Jie geriau tai išmano už katalikus. Būtų nuostabu kviesti bendrai maldai-meditacijai po bažnyčios stogu ir budistus. Tačiau tam reikia kitokios bažnyčios. Katalikai pas save budistų neįsileis. O gaila. Tai atgaivintų bažnyčią. Ramybės praktika išugdė ne vieną krikščionių mistiką. Apie tai jau buvo rašyta. Indų mistikas Ošo yra sukūręs apie šimtą meditacijų, iš kurių galima pasirinkti tinkamą sau. Ošo knygoje „*Meditacija. Vidinės ekstazės menas*“ yra meditacijų skirtų grupėms. Krikščioniams verta dažniau prisiminti Jėzaus žodžius :

Jn 14, 15. „Tai dienai atėjus, jūs suprasite, kad aš esu savo Tėve,

ir jūs manyje, ir aš jumyse.

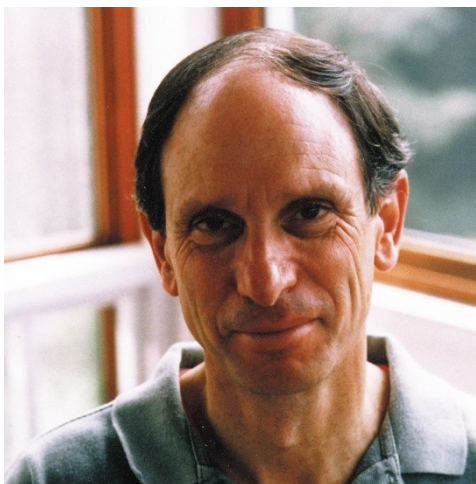
²¹ Kas pripažįsta mano įsakymus ir jų laikosi,
tas tikrai mane myli.

O kas mane myli, tą mylės mano Tėvas,
ir aš jį mylėsiu ir jam apsireikšiu.“

KAIP, kokių būdu aš galėčiau BŪTI JAMĖ, kas mane TO išmokys? Kunigai to mokytį negali. Nemoka. Bet ar žinote, kad Popiežius Pranciškus jau seniai ir atvirai ragina krikščionis užsiimti meditacija arba kontempliacija. Toliau knygoje rasite Jo Šventenybės žodžius. Nesantaika ir moralinis pakrikimas krikščioniškajame pasaulyje rodo, kad dvasinės vienybės nesiekia ir visos krikščioniškos bažnyčios, užsidariusios už storų durų. Neužilgo gali pablogėti bendra padėtis Žemėje dėl klimato kaitos ir kitų pasaulio iššūkių. Kaip tai išgyvensime? Reikia jaunus žmones mokytį dvasinės stiprybės. Tai būtų bažnyčios priedermė.

VAKARŲ BUDIZMAS KRIKŠČIONIŠKAME PASAULYJE

Vakarų budizmo mokytojas ir tyrinėtojas Josephas Goldsteinas (1944) vienas pirmųjų Amerikoje ėmė praktikuoti ir skleisti po visą pasaulį vipasanos metodą. Kartu su **Jacku Kornfeldu ir Sharon Salzbergu** jis įsteigė **Insight Meditation Society (IMS)**. Jis yra daugelio populiarių knygų apie budizmą autorius. Jis yra IMS vadovaujantis mokytojas, visame pasaulyje vykstančių vipasanos meditacijų vadovas. Savo knygoje „*One Dharma*“ („Vieninga Dharma“), išleistoje 2002 m., jis pristatė integruotą Theravada, Tibeto ir Zen tradicijų sistemą. „Vieninga Dharma“ – tai „Vieninga Dvasia“. O juk Ji ir iš tiesų yra vieninga ir VIENA. Kas gali Ją pasisavinti? Budistai tokio tikslo tikrai neturi, – atvirkščiai, jie dalinasi savo dvasine patirtimi.

Josephas Goldsteinas

Kitoje knygoje, „*Dėmesingumas. Praktinis pabudimo vadovas*“, Dž. Goldsteinas pristatė šiandien besiformuojančios **Vieningos Dharmos** idėją, jungiančią įvairias budizmo tradicijas ir praktikas. Dž. Goldsteinas teigia, kad pagrindinis **Vakarų Dharmos** bruožas yra dėmesys išminčiai ir tikrajam patyrimui, o ne tam tikrų mokymų doktrinoms. Pasaulyje (ir Lietuvoje)

veikia **Vipassanos asociacija**, kuri griežtai laikosi nustatytų elgesio bei Dharmos nuostatų ir niekada jų nekeičia. Autorius knygoje nagrinėja pagrindinius budizmo principus, bendrus visoms tradicijoms, analizuoja Vakarų budizmo praktikos pavojus ir pateikia supratimą apie Dharmos vienybę, ne kaip padriką bet kokių tradicijų ir praktikų mišinį, o kaip *vaisingą ir visapusiškai praturtinantį dialogą*.

Nuo 1967 m. Dž. Goldsteinas mokėsi ir praktikavo įvairias budistinės meditacijos formas, vadovaujamas žinomų Indijos, Mianmaro (Birmos) ir Tibeto mokytojų, o nuo 1974 m. visame pasaulyje veda meditacijos rekolekcijas, skirtas Vipassanos praktikai ir mylinčiam gerumui. Dž. Goldsteinas yra knygų „*Dėmesingumas. Praktinis pabudimo vadovas*“, „*Rami širdis*“, „*Nušvitimo meditacija*“ ir „*Nušvitimo patirtis*“ autorius. Neįmanoma kalbėti apie budizmą nepaminėjus Jo Šventenybės Dalai Lamos. Jis įvertino Dž. Goldsteino nuopelnus ir jo knygai parašė pratarinę. Ji atspindi budizmo santykį su pasauliu. Gavau leidimą cituoti žurnalo eroskosmos.org* tekstus. Džiaugiuos, kad galiu tą pratarinę paskelbti ir jums.

.....

H.H. DALAI LAMOS PRATARMĖ

Budizmas skirtingais laikais ir skirtinguose regionuose vystėsi skirtingai, tačiau Dharmos esmė išlieka ta pati. Pagrindinis Budos tikslas buvo, kad visos būtybės rastų ramybę ir išsivadotų iš kančių. Jo mokymas, kad, kai tik įmanoma, turime padėti vieni kitiems ar bent jau vengti kenkti kitoms būtybėms, galioja visur, nepaisant tautinių, kalbinių, religinių ir kultūrinių sienų.

Budos mokymo esmė yra mintis, kad kiekvienas žmogus turi galimybę pasiekti pabudimą ir tobulumą, o šios galimybės įgyvendinimas yra asmeninių pastangų reikalas. Buda teigė, kad kiekvienas individas valdo savo likimą, kartu pabrėždamas, kad kiekvienas žmogus gali pasiekti nušvitimą. Judėjimas link šio tikslo reikalauja, kad būtume gailestingi, rūpintumėmės kitais ir nebūtume egocentiški. Nesvarbu, ar esate budistas, - šias savybes bet kuriuo atveju verta ugdyti.

Pastaraisiais dešimtmečiais dėl transporto ir ryšių plėtros mūsų pasaulis tapo atviresnis. Kartu tai leido daugeliui žmonių, gyvenančių Vakaruose, geriau susipažinti su budizmu. Dėl to pamatėme budizmo tradicijos klestėjimą naujuose regionuose, o tai ne tik leido mokiniam atrasti kitokias praktikos rūšis, bet ir suteikė budizmo mokytojams galimybę pažinti vieni kitus, pasidalinti patirtimi. Būdamas jaunas žmogus, gyvenantis Tibete, aš pats turėjau tik miglotą supratimą apie tai, kaip Dharma buvo praktikuojama kitose pasaulio vietose. Per daugelį metų, kai tapau pabėgėlis, sutikau daug kitų budistų. Tai man labai padėjo geriau suprasti jų tradicijas, tuo pačiu labiau gerbti kitus religinius mokymus. Pamačiau, kad gilesnis kitų dvasinių praktikų ir tradicijų supratimas gali praturtinti patyrimą, nes labiau tikėtina, kad vienas su kitu elgsimės pagarbiai. Kitose tradicijose mes dažnai pastebime dalykus, kurie padeda mums visapusiškai įvertinti savuosius.

Josephas Goldsteinas didžiąją dalį savo gyvenimo paskyrė Dharmai ir yra mokytojas Nušvitimo meditacijos draugijos įkūrėjas. Jis demonstruoja naują budizmo pavyzdį, kuris šiandien gimsta Vakaruose. Jis nėra griežtas vienos tradicijos šalininkas, o, priešingai, mokosi pas skirtingus mokytojus, savo praktikoje derindamas įvairių budizmo linijų aspektus. Toks požiūris mums žinomas iš istorijos. Budizmas dažnai gaudavo naują impulsą vystytis, kai iš esamų tradicijų susiformuodavo nauja sintetinė kryptis. Budizmo praktika, kad ir kur ji būtų kilusi, apima tam tikrus esminius elementus, tokius kaip dėmesingumas, meilingas gerumas, užuojauta, neprisirišimas ir išmintis. Būtent šias universalias temas Džozefas nagrinėja savo puikiai pavadintoje knygoje „Vieninga Dharma“.

.....

Taigi, kas yra NIRVANA?*

Dž. Goldsteinas pasakoja, kad vienas dalykas, įkvėpęs jį rašyti šią knygą, yra tai, kad skirtingų tradicijų mokytojai skirtingai kalba apie išsivadavimą ir jis suvokė, kad šias priešingas nuomones reikia ir galima išlaikyti viename kontekste. Iš tiesų, kas nėra girdėjęs žodžio „Nirvana“? Džozefas su šypsena pasakoja, kad „nirvana“ jau seniai tapo populiarios kultūros dalimi. Jis „giriasi“, kad teko lankytis restorane tokiu pavadinimu, klausytis grupės „Nirvana“ muzikos, o „United Airlines“ turi reklaminį šūkį „Kiekvieną dieną skrendu į Nirvaną, įsigykite bilietą šiandien!“.

Indijoje žodis *nibbana* taip pat vartojamas visur kaip ir žodis *nirvana* Vakaruose ar Tibete. Džozefas patikslina, kad „***nibbana* reiškia beaistrę proto būseną, laisvą nuo užtemimų ugnies, ir kuo protas šaltesnis, tuo arčiau *nibbanos***“. Džozefas pataria stebėti, kaip „**dienos bėgyje mūsų protas kartais krenta į santykinę beaistrę būseną**“, stebėti skirtumą tarp „**būsenos apimtos aistros ir būsenos, kai geismas liovėsi**“. Reikia pačiam įsitikinti, ar sugebate jausti beaistriškumą, t.y. laisvę nuo aistros pančių net tada, kai troškimas yra malonus? Ošo irgi mokė save stebėti. Tai universalus meditacinio gyvenimo metodas. Tada

matysime, kad širdies atvirumo būseną lydi drąsa ir sąmoningumas, o nibbanos savybės yra lengvumas, laisvumas, ramybė.

Pritardamas kitam budistui Džozefas sako, kad nibbanos neaistringumas nuolat maitina ir palaiko mūsų gyvenimą, nes jis užgesina godumo, pykčio ir kliedesių liepsnas galvoje. Gyvenimas būtų neįmanomas, jei ši liepsna siautėtų nuolat. Laikina nibbana – tai laikinas užtemimo išnykimas. Aukščiausia nibbanos būseną pasiekama, kai užgęsta visos užtemimo jėgos. Meistras pataria, kad naudinga pamatyti ir patirti trumpalaikę nibbanos būseną, nes ji nukreipia mus į absoliučios tikrovės, besąlyginės „**absoliučios ramybės**“ patirtį“. Kas trukdo krikščioniui išbandyti tas būsenas? Argi ne tos pačios ramybės linkėjo savo apaštalams Jėzus?

Deja, žodžiai yra riboti ir neįmanoma jais aprašyti būseną, apibūdinamą kaip *nemirtinga, absoliuti ramybė, laisvė ir pan.* Pasak Budos, kurį cituoja Džozefas, „**galutinis dvasinio kelio tikslas yra šventas gyvenimas...neturintis tikslo siekti privilegijų, garbės ir šlovės**“...Nepajudinamas ir galutinis proto išlaisvinimas yra šio švento gyvenimo tikslas, jo šerdis, vainikas.

Knygoje Džozefas aptarinėja labai sudėtingas ir ne budistui sunkiai suvokiamas įvairių budizmo tradicijų aprašymus. Užfiksavau šią Džozefo mintį: „**kai protas yra susikaupęs ir tvirtai fiksuotas į meditacijos temą, kliūtys negali atsirasti. Susikaupimas yra tarsi tvora, apsauganti mus nuo netikėtų svečių; jie niekur nedingsta, bet į mūsų namus nebegali patekti. Kadangi susikaupimas laikinai išvalo protą nuo kliūčių ir trikdžių, galime aiškiau suvokti tikrovę, todėl šis etapas padeda pagrindą išminties ugdymui. Kai protas ilgą laiką sugeba išlikti pastovus ir beaistris, pastoviai dėmesingas ir susitelkęs, lengviau pereiti į kitą etapą...**“ Taip vyksta dvasinis kilimas...Iš karto prisiminiau Platono ir orfikų „kilimo“ įvaizdį. Pagaliau, visos tos meditacinės būsenos ir tikslai galutiniame rezultate veda į **kilimą pas Dievą, Vidinę Šviesą, nušvitimą**. Nieko kito ir nėra.

Mokytis meditacijos verta. Autorius įspėja, kad **palaimos būseną, kurią daugelis „budistų“ akcentuoja – dar ne nušvitimas**. Ekstaziškesnės proto būsenos nėra kelias, vedantis į išsivadavimą, – rašo Džozefas. Tibeto Dzogchen mokymai pabrėžia sąlygotumą palaimos, aiškumo ir minčių nebuvimo patirtį.

Džozefas įspėja medituotojus, kad mokymosi eigoje nutinka toks netikėtas „**baimės, kartėlio ir pasibjaurėjimo laikotarpis**“, kai medituojantis žmogus pamato *visišką sąlyginių reiškinių nepatikimumą*. Tai toks savotiškas pasibjaurėjimo šiuo pasauliu reiškinys. Bet ar jums taip irgi nenutinka, kai kasdienybėje, stebint tai, kas vyksta pasaulyje, iš tiesų darosi šlykštu, dingsta viltis? Niekas negali mums suteikti absoliučios laimės ir visiško saugumo. Toks patyrimas vadinamas „kilimėlio vyniojimo etapu“, kuomet medituojantys sustabdo praktiką, susivynioja kilimėlį ir išeina. Šis laikotarpis turi daug panašumų į būseną, kurią šv. Kryžiaus Jonas pavadino „tamsiąja sielos naktimi“. Tačiau nutraukti praktikos nederėtų. Reiktų ir toliau gilinti savo meditacijos patirtį per naujas įžvalgas, kol galiausiai pasiekiamas

etapas, kai „protas įgauna tobulą pusiausvyrą ir išlieka ramus tarp besikeičiančių reiškinių“, kai nebėra nei geismų, nei siekių, net noro toliau kvėpuoti, toliau jausti.

Meistras aiškina, kad budizmas nebeteikia pirmenybės maloniems potyriams vietoje nemalonių. Svarbu pasiekti būseną, kai protas įgyja subtilią ir lengvą būseną. Tai yra laimė, pranokstanti viską, ką žinojome anksčiau. Kai keliautojas kerta sausą ir nederlingą dykumą – netikėtai aptinka gausią, derlingą oazę. Tada praktika nebereikalauja pastangų. Šitokią viršūnę pasiekti gali ne kiekvienas drąsuolis. Džozefas pasakoja ir apie nušvitimo etapus, kai protas pasiekia tokią tobulą pusiausvyrą, kurioje nebelieka potraukio ar pasipriešinimo, kai sąmonės srautas gali staiga nutrūkti. Tuo metu protas atsiveria, suvokia ir pasiekia „nibbaną, besąlyginį, negimusį“... Tai paskutinis kelionės etapas – kančia nutrūksta.

Buda šį besąlyginį patyrimą apibūdino taip:

„Yra sfera, kurioje nėra nei žemės, nei vandens, nei ugnies, nei vėjo... nei šio pasaulio, nei sekančio pasaulio, nei saulės, nei mėnulio. O ten, sakau jums, nėra jokio pavidalo, jokio judėjimo, jokio buvimo, nei išnykimo, nei atsiradimo: [tai] neįsitvirtinusi, neveikianti, neturinti atramos. Tai ir tik tai yra kančios pabaiga (Nibbana Sutta).“

.....

* Čia pateikiu tik trumpą Džozefo Goldsteino knygos „Vieninga Dharma“ anotaciją, o jums rekomenduoju perskaityti visą knygą: Джозеф Голдстейн „ЕДИНАЯ ДХАРМА. ЗАРОЖДЕНИЕ ЗАПАДНОГО БУДДИЗМА“. Mano paryškinimai. Citatos verstos iš žurnalo eroskosmos.org.

.....

IŠTIKIMYBĖ TIESAI*

Tęsiame pokalbį su Džozefu Goldsteinu, kuris teigia, kad tikėjimas arba pasitikėjimas – vienas iš dvasinių gebėjimų ir galinga parama mūsų pasirinktame kelyje. Tai, ką darome su tikėjimu, visos erzinančios abejonės, galinčios susilpninti mūsų pastangas, praranda savo galią. Dž. Goldsteinas knygoje „Nušvitimo patirtis“ moko remtis savo vidine šviesa, dvasine patirtimi, kuri yra kelias į laisvę. Rekomenduoju jums nedidelę ištrauką iš minėtos knygos, kuri man patiko dėl Budos mokymo: vos keli sakiniai atskleidžia budizmo esmę.

Dž. Goldsteinas rašo, kad yra įvairių tikėjimo tipų. Mažiausias tikėjimas tolygus pasitikėjimui arba ištikimybei kažkam ar dėl kažko, kuris atsiranda vien iš saugumo ir komforto jausmo. Pasitikėjimas kitu mus stiprina, ramina. Bet gilesnis tikėjimas ar atsidavimas gali apakinti. Aukštesnio tipo tikėjimas atsiranda tada, kai galime paliudyti ir įvertinti tam tikras mūsų tikėjimo nusipelnusio žmogaus savybes, tokias kaip išmintis, meilė, atjauta. Toks pasitikėjimas labai padeda *tam*, kuriuo pasitikime, nes aukštas įvertinimas yra sveikų proto savybių pripažinimas, o tai skatina mus ugdyti tokias pačias savybes savyje. Bet kaip dažnai mes nusiviliame kitu žmogumi, kurio pasitikėjome, ar valtybės vadovu, kurį rinkome, arba

religija, kuria tikėjome, bet praradome tikėjimą, ne dėl jos pačios, o dėl jos „šventikų“ elgesio...Kodėl? Kaip atskirti, kuo dera sekti, o kuo – ne?

Džozefas sako, kad „egzistuoja toks tikėjimas ir atsidavimas, kuris kyla iš mūsų pačių tiesos patirties. Kai mūsų patirtis tampa vis gilesnė, ir kai ima veikti mūsų protas ir kūnas, pradedame jausti vis didesnę džiaugsmą ir **nepajudinamą pasitikėjimą Dharmos tiesa**. Šis tikėjimas grįstas ne akla emocija ar kieno nors kito savybių vertinimu, o kyla iš patikrintos nušvitimo patirties. Tai, savo ruožtu, veda į didžiausią pasitikėjimą **Dharmos tiesa**. Apie **Dvasios Tiesą** krikščionys žino iš evangelijų.

Dažnai mes kaip akli kačiukai sekame paskui šio pasaulio „didvyrius“ save užmiršę. Kai žmogus savęs nepažįsta, jis tiki kitais. O dabar apmąstykite tuos nušvitusio meistro žodžius ir paskaitykite spaudą...Ten rasite didžiules grupes besipykstančių žmonių, kurie seka savais dievukais ir mušasi tarpusavyje. Kai Buda buvo jau arti mirties, Jo mylimas mokinyš Ananda paklausė, kas nuo šiol turėtų būti jo mokytoju. Buda atsakė savo mokiniui:

„Būk pats sau šviesa. Būk pats savo prieglobsčiu.

Neieškokite išorinių prieglobsčių. Tvirtai laikykitės tiesos kaip šviesulio naktį. Tvirtai laikykitės tiesos, nes ji yra jūsų prieglobstis. Ieškokite prieglobsčio tik savyje. Ir tie, o Ananda!, kurie dabar arba po mano mirties taps *patys sau šviesa* – tegul niekada nesirenka išorinių prieglobsčių, tegul tvirtai laikosi tiesos, matydami joje savo šviesulį, tegul tvirtai laikosi tiesos, matydami joje savo prieglobstį, ir tegul jie neieško prieglobsčio niekur kitur, išskyrus save, tada jie pasieks didžiausią aukštumą ir viršūnę, švytinčią kaip deimantas. Tačiau jie turi degti pažinimo troškimu ir laikytis vidinės ieškojimo laisvės.

Taigi, VIDINĖ ŠVIESA jungia visus pasaulio žmones, bet, deja, dar ne visi laisvi nuo savo „dievukų“ ir religinių dogmų.

.....

*Rekomenduoju nuostabią Dž. Goldsteino knygą rusų k. „Опыт Прозрения“. Lietuviško vertimo nėra.

.....

BŪTI DVASIOS KARIU

Kariauti ego mėgsta. Šiuo metu pasaulis tiesiog paniręs į karus. Kalbėti TOKIU laiku apie dvasinę kovą su savo ego – puiki tema pokalbiui. Argi ne nuo to ego ir prasideda visi karai? Jums jau pažįstamas budistas Džozefas Goldsteinas knygos „Vieninga Dharma“ skyriuje „Karys“ teigia, kad *meditacija yra natūralus žmogaus dvasinis poreikis*. Kai gyvenimo aplinkybės smarkiai pasunkėja, reikia mokėti iškęsti visus iššūkius ramiai, tyliai ir *nekarinaigai*. Tai nelengva. Tokiais atvejais reikia sukaupiti *visą valią ramybei* ir...tapti „dvasios kariu“. Tik toks „karys“ gali įveikti ego pasipriešinimą griebtis ginklo. Kai esi užpultas, joks ginklas išsigelbėti nepadės. Jėzus pats ėjo ant

kryžiaus be baimės, nors buvo nekaltas. Jis buvo tikras Dvasios Karys. Kaip to išmokti? Ieškome stiprybės, pasakytų katalikas, Šventojoje Dvasioje. O kaip tokiu atveju veikia budistas?

.....

Ar jums teko skaityti Carloso Castanedos knygas? Man teko. Tik senokai. Sovietmečiu. Tada vienas kolega suorganizavo rotoprintu spausdintą knygą „Kelionė į Ikstlaną“. Puslapiai buvo pajuodę, bet kokie jie buvo brangūs! Daug kam tada protas ėmė judėti priešinga sistemai kryptimi...Jos pagrindinis herojus Donas Chuanas kalbėjo apie būtinybę vyrams ir moterims* turintiems žinių ir mąstymo patirties tapti panašiais į karius. Dž. Goldsteinas patvirtina, kad „ši mintis – būti kariu – puikiai tinka meditacijos praktikai. Karys gyvenime viską priima kaip asmeninį iššūkį ir į viską, kas nutiks, reaguoja nesibodėdamas, nesiskųsdamas ir nesigailėdamas“. Daugumai žmonių svarbiausia, ar jiems pritars kiti, nes patys bijo prisiimti atsakomybę, o „kariui“ svarbiausia nepriekaištingumas *prieš save patį*“.

„Nepriekaištingumas yra gyvenimas nušviestas reikalavimų sau pačiam iki smulkmenų ir visų jų aprėpties. Tai, ką mes darome čia, yra bandymas suprasti save, tai yra pats kilniausias darbas iš visų. Tai godumo, neapykantos, iliuzijų ir bukumo pašalinimas iš mūsų proto; tai išminties ir mylinčios užuojautos ugdymas. Tai sunku ir gyvenime pasitaiko retai, bet tai įmanoma tik stipriai susitelkus į tobulumą“.

Džozefas kaip ir Ošo sako, kad nereikia vykti „kur nors į Meksikos dykumą ar įsikurti Himalajų oloje“. Visas darbas – susitelkti į save, savo proto savybių ugdymas, kad jis pasikeistų, kad gebėtų „pabusti“. Džozefas cituoja Hermano Hessės knygą „Sidharta“, kurioje aprašomas „kario tapsmas“ tik kitokiame kontekste nei Kastanedos karys.

„Sidharta sakė, kad praktika jam suteikė tris gebėjimus: mokėjimą mąstyti, mokėjimą laukti ir gebėjimą labai ilgai išbūti be maisto. Trys proto savybės – trys kario savybės. Gebėjimas mąstyti šiame kontekste reiškia aiškumą visame kame ir gebėjimą nesivelti į tai, kas vyksta, ir į tai neįklipti. Aiškumas kūno atžvilgiu – tai nuolatinis laikysenos, kvėpavimo, fizinių elementų sąveikos suvokimas ir saiko pojūtis miegui ir maistui. Galiausiai, tai yra gebėjimas subalansuoti visų rūšių kūno energijas. Proto aiškumas – tai emocijų, minčių ir visų psichinių būsenų sekimas – gebėjimas neišitraukti į tuščią sąmonės sukūrį, išlaikant pusiausvyrą ir regėjimo aiškumą virš viso srauto“.

Taigi, raketomis iš pabūklo šaudyti – didelės dvasinės jėgos nereikia: pakanka nekęsti prieš. Tačiau turėti drąsos išlikti atviram ir jautriam bet kokių galimybių akivaizdoje, – nelengva. Sidharta nepriėmė nei savo draugų, nei tėvų, nei mokytojų tikėjimo. Jis norėjo *pats atrasti tiesą*, o šio siekio drąsa atskleidė jam plačiausią patirties spektrą. Na, aš nenoriu pasakoti tos knygos, nes siekiu tik jus sudominti. Sidharta mokė būti atvirais ir drąsiais, visų savo išgyvenimų pasekmes prisiimti sau su šypsena lūpose ir ramiai pasiruošus kančiai. Sidhartos neišgąsdino ir nepavertė vergu griežtas reikalavimas laikytis sistemos taisyklių. Dvasinės drąsos galia reiškia ryžtą eksperimentuoti, tyrinėti ir pačiam išbandyti tai, kas turi prasmę jam pačiam.

Katmandu. Budistai myli ir Budą, ir Jėzų. Foto Neringos Kuznecovaitės.

„Būtent tokia drąsa, kario drąsa, yra būtina nuoširdžios meditacijos praktikoje, kurios procese ji vystosi. Reikia dvasinės stiprybės, kad sėdėtum nepaisant skausmo ir su visu vidiniu sąžiningumu nebandytum jo užmaskuoti. Tiesiog sėdėtum ir priimtum visa tai neišleidžiant jo iš akių ir nugalėtum jį įveikdamas savo baimę. Šis proto buvimas būtinas pasineriant į savo būties bedugnės gelmę, kur atsiskleidžia giliausi mūsų proto ir kūno elementai“. Iš pradžių tai gali labai trikdyti ir kelti nerimą. Kas meditavo, – tai žino ir patyrė.

„Reikia drąsos ir mirti“, – rašo Džozefas. O juk kiekvienam be išimties reiks pažvelgti mirčiai į akis. Meditacijos metu teks patirti mums taip brangios sąvokos „aš“ mirtį, išgyventi savo mirtį liekant gyvam, – tam tikrai reikia „kario tvirtybės ir bebaimiškumo, apsiginklavusio nepriekaištingumo dorybe“, – rašo patyręs budistas.

Budisto patirtis telpa į šią formulę: Sidharta mokėjo mąstyti, laukti ir pasninkauti. To reiktų mokytis ir mums. Linkiu jums susirasti tą knygą ir pamėginti „kario“, kuris nieko nežudo, dvasinės duonos kvapo. Medituojantis žmogus žino, koks tai būna nuostabus kvapas ir kokia tos duonos saldybė!

Tapti kariu yra puikus ir įkvepiantis pasiekimas. Tačiau niekas, net geriausias mokytojas, negali to padaryti už jus. Kiekvienas, kuris eina nušvitimo keliu, turi tai

atlikti pats. Išlaikykite sąmoningumo būseną iš akimirkos į akimirką, aprėpdami viską, kas vyksta jūsų akiratyje. Tai pasiekama valios pastangomis. Visa meditacijos praktika galiausiai veda prie tos - Dvasinės Šviesos.

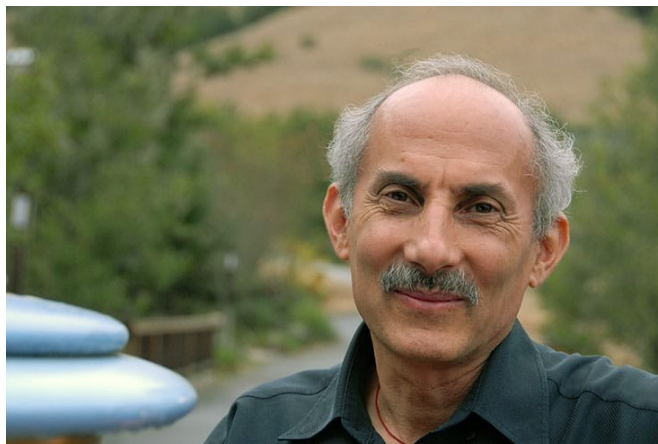
.....

*vyrams ir moterims – budizme žmonės pagal lytį neskirstomi, aukščiausio dvasingumo gali pasiekti tiek vyrai, tiek moterys. Tik sisteminės religijos žmonės skirsto pagal lytis ir vieną kitai priešpastato.

**Karlosa Kastanedos knygą „Kelionė į Ixtlaną“ (*Journey to Ixtlan: The Lessons of Don Juan*, 1972 m.) perskaičiau apie 80-sius metus atspausdintą rotaprintu gūdžiais sovietmečio metais ir ji mane, tiesą sakant, gerokai sukrėtė. Tokios knygos tada buvo draudžiamos, bet kažkas išvertė ir padaugino. Drąsių karių buvo ir tada. Castaneda gimė Peru. XX a. šeštajame dešimtmetyje persikėlė į JAV, studijavo antropologiją Los Andželo universitete. 1962 m. įgijo bakalauro laipsnį 1973 m. tapo filosofijos mokslų daktaru. Studijuodamas pradėjo rašyti autobiografinių knygų seriją apie patirtį, įgytą pas indėnų jakių šamaną don Chuaną. Pagal šią medžiagą jis apgynė savo daktaro disertaciją. Kastanedos knygos susilaukė didelio populiarumo. XX a. paskutiniame dešimtmetyje Kastaneda vėl iškilo į viešumą aiškindamas apie toltekų išmintį Tensegriti. Savo idėjoms populiarinti įkūrė kompaniją Cleargreen Incorporated.

IŠMINTINGA ŠIRDIS

Būtų didelė skriauda mano skaitytojams, jei nepasidalinčiau dar viena įkvepiančia knyga. Kiekviena Knyga, kuri moko dvasingumo, yra neįkainojama. Panašių knygų skaičiau ir daugiau, tik, deja, mano knygos galimybės yra ribotos. Kitas labai garsus ir gerbiamas Vakarų meditacijos ir budizmo mokytojas DŽEKAS KORNFIELDAS knygoje „IŠMINTINGA ŠIRDIS“ * pasakoja apie Theravada tradiciją. Jis buvo Ajahn Chah mokinys. Jis buvo budistų vienuolis Tailande, Mianmare (Birmoje) ir Indijoje. Nuo 1974 m. Džekas mokė medituoti įvairiose pasaulio vietose. Daugelį metų jo darbas buvo sutelktas į didžiųjų Rytų dvasinių mokymų integravimą ir Mokymo pristatymą Vakarų studentams ir visuomenei. Jis įgijo klinikinės psichologijos daktaro laipsnį. Džekas yra vyras, tėvas, mokytojas ir „Insight“ meditacijos draugijos bei „Spirit Rock Center“ įkūrėjas. Jis parašė eilę knygų: „Kelias širdimi“, „Budos mokymai“, „Po ekstazės – skalbimas“ ir kt. Dabar pareferuosiu glaustai apie Dž. Kornfieldo gyvenimą ir knygą „Išmintinga širdis“.

Jau daugiau nei 2500 metų budizmo psichologija teikia neįkainojamas įžvalgas apie širdies ir proto prigimtį ir skatina vidinę transformaciją, kuri keičia mūsų atsaką į gyvenimo iššūkius. Džekas Kornfeldas, remdamasis savo, kaip budistų vienuolio, studijavusio Tailando, Birmos ir Indijos vienuolynuose, bei praktikuojančio psichologo patirtimi, siūlo šį budizmo psichologijos vadovą, skirtą budistams ir ne budistams. Šis svarbus darbas siūlo praktinius įrankius, padedančius suvaldyti šiuolaikinį gyvenimą ir įveikti tokias sunkias emocijas kaip baimė, pyktis ir gėda. Kornfeldas taip pat dalijasi parodomosiomis savo mokinių, kitų praktikų istorijomis ir savo paties kelione dvasiniu keliu. Tai retas lobis, atskleidžiantis skaitytojui slaptą grožį, esantį tiek žmogaus viduje, tiek už jo ribų.

Budizmo mokymas nėra religija, o proto mokslas. Dalai Lama XIV

Džekas Kornfeldas pasakoja savo istorijas atvirai, paprastai ir nuoširdžiai: „...kai kartu su Thich Nhat Hanh vedžiau konferenciją apie sąmoningumą ir psichoterapiją Kalifornijos universitete Los Andžele, kai stovėjau prie sakyklos ir žiūrėjau į beveik du tūkstančius susirinkusių žmonių, galvojau, kas juos visus patraukė į šį trijų dienų renginį. Galbūt tai buvo poreikis giliau kvėpuoti ir rasti išmintingesnį būdą, kaip spręsti konfliktus, stresą, baimes ir nuovargį, kurie kankina mus šiuolaikiniame gyvenime? Galbūt tai buvo noras rasti psichologiją, kuri savo gydymo vizijoje apimtų dvasinę dimensiją ir aukščiausią žmogaus potencialą? Galbūt tai buvo viltis rasti paprastą būdą proto nuraminimui ir širdies atsivėrimui?“

„Šios konferencijos dalyviai ieškojo to paties įkvėpimo ir paramos, kaip ir studentai, atvykę į „Spirit Rock“ meditacijos centrą netoli San Francisko. Tie, kurie įeina į mūsų šviesią meditacijos salę, nebėga nuo gyvenimo, o ieško išmintingo kelio per jį. Jie visi jie ateina su savo asmeninėmis problemomis nuoširdžiai ieškodami laimės. Jiems dažnai tenka nerimauti dėl pasaulio, kuriame nuolat siautėja karai, o aplinkos problemos tampa vis blogesnės, likimo. Šie žmonės domisi, kas liks jų vaikų kartai. Jie girdėjo apie meditaciją ir tikisi atrasti budizmo mokymų pažadėtą džiaugsmą ir vidinę laisvę, taip pat išmintingesnį būdą rūpintis pasauliu“.

„Spirit Rock“ meditation center. Bing.com foto

Džekas prisimena savo Kelionės pradžią...kai prieš keturiasdešimt metų atvyko į miške įsikūrusį vienuolyną Tailande ieškoti savo laimės. Jis buvo sutrikęs jaunuolis su skausminga šeimos istorija. Jis jau buvo baigęs Rytų studijas Dartmuto koledže ir paprašė Taikos korpuso išsiųsti jį į budistinę šalį. Džekas prisipažįsta, kad jis bandė pabėgti nuo savo šeimos skausmo, nuo Vietnamo karo metu išryškėjusio materializmo ir kančių visoje aplinkoje. Ten, dirbdamas kartu su kitais, jis rūpinosi kaimo gyventojų sveikata provincijose prie Mekongo upės ir išgirdo apie meditacijos meistrą Ajahn Chah, kuris priiminėjo Vakarų studentus. Jis jau buvo girdėjęs apie budizmo mokymus ir tikėjosi, kad jam jie padės eiti į nušvitimą. Po kelių mėnesių kelionių į Ajahn Chah vienuolyną jis buvo išventintas į vienuolius. Per trejus metus jis buvo **„supažindintas su dėmesingumo, dosnumo, mylinčio gerumo ir sąžiningumo praktika, kuri yra budizmo mokymo pamatas. Tai virto visą mano gyvenimą trunkančia kelione su budizmo mokymais“**.

Džekas prisimena tuos laikus: „Ajahn Chah kasdien sėdėdavo ant medinio suoliuko miško proskynos pakraštyje ir sveikindavo juos visus: vietinius ryžių augintojus, ištikimus piligrimus ieškančius dvasingumo, kareivius, jaunos vyrus, vyriausybės pareigūnus ir ministrus iš sostinės bei Vakarų mokinius. Visi jie nešė su savimi savo dvasinius klausimus ir konfliktus, sielvartą, baimes ir siekius. Ajahn Chah galėjo švelniai laikyti rankose vyro, kuris neseniai neteko sūnaus, galvą, o kitą minutę kartu su pasauliu nusivylusiu krautuviniu galėjo juoktis iš žmonių arogancijos. Ryte jis galėjo mokyti etikos korumpuotą valdžios pareigūną, o po pietų – kartu su atsidavusia sena vienuole medituoti apie nemirtingos sąmonės prigimtį“.

Vietnamo karas buvo pasibaigęs, bet Džekas pamena, kad tarp šių visiškai nepažįstamų žmonių išliko nuostabi saugumo ir pasitikėjimo atmosfera. „**Mus visus apėmė šeimnininko užuojauta ir mokymai, vedę mus per gimimo ir mirties, džiaugsmo ir liūdesio kelionę. Mes sėdėjome kartu kaip viena žmonių šeima**“.

Ajahn Chah ir kiti budizmo meistrai, praktikuoja **gyvąją psichologiją – vieną galingiausių gydymo ir supratimo sistemų, egzistuojančių žemėje. Ši psichologija neatskiria pasaulinių ir dvasinių problemų.** Ajahn Chah nerimas, traumos, finansinės problemos, fiziniai sunkumai, medicininiai vargai ir konfliktai bendruomenėje buvo kančios formos, kurių vaistas buvo Budos mokymas. Jis buvo pasirengęs reaguoti į įvairiausias žmogaus bėdas ir dėka gilios meditacijos, daugybės kitų sumanių priemonių, kurias jis pasiėmė iš savo mokytojų, siekė pažadinti savo lankytojų vientisumo, pusiausvyros, dėkingumo ir atlaidumo savybes.

Ajahn Chah rėmėsi senoviniu Budos mokymu bei įvairiais tyrimais ir komentarais. Rašytinė Budos tradicija yra didelė išminties saugykla, talpinanti gilius žmogaus proto tyrimus, mažai žinomus Vakarų žmonėms.

Kai apie tai skaitau, visad suspaudžia širdį, kad iš Jėzaus Mokymo išliko tik „fragmentai“. Buda gyveno net 500 metų anksčiau už Jėzų, o kiek daug rašytinių tekstų jis paliko ir niekas nedingo! Neaišku, kiek Jėzaus pamokslų ir pamokymų buvo „subrokuota“ tais senais laikais, kai Romos imperatorius nutarė nebepersekioti krikščionių (!), o kurti *reikalingą religiją vardan stiprios imperijos*. Siaubinga, bet tai tiesa. Kristaus Mokymu buvo pasinaudota pasaulietiniams tikslams. Kodėl dalis evangelijų buvo pavadintos „apokrifais“? Kodėl jie iki šiol lieka nepasiekiami tikintiesiems. Kodėl mes, krikščionys, taip atlaidžiai susitaikome su tuo, ką mums sako kunigai, ar viską jie patys žino? Kas turėjo, tebeturi teisę ir prisiima atsakomybę „savo galva“ spręsti, ką viešinti, o ką slėpti, kokius krikščionybės dokumentus skelbti kanoniniais, o kokius antrarūšiais? Kokia teise galima buvo taip elgtis su Kristaus sekėjų užrašytais teksta? O paskui mes stebimės, kad tokia skurdi ta mūsų bažnyčia, neugdanti dvasios karių, o tik bažnyčios „valdininkus“ arba fanatikus su gerai atredaguotu „Katekizmu“ rankoje? **Atsiprašau, jei mano žodžiai žeidžia nuoširdžiai tikinčiuosius, nes ir pati tikiu tik Jėzumi.** Rašau, nes supratau, kad kažkas negerai pasielgė su Jėzaus Kristaus palikimu. Kiek daug krikščioniškų bažnyčių, o kas leido joms kurti „savo mokymus“. Ar taip buvo leista?

Džekas pasakoja, kaip ilgai ir nuoširdžiai jis studijavo klasikinius tekstus iš daugelio svarbių istorinių budizmo mokyklų: „**Visaapimantis Hidhamma vadovas**“, **ilga Širdies sutros versija, susidedanti iš aštuonių tūkstančių eilučių ir aiškinanti Longčenpos sudarytą tibetietišką tekstą apie sąmonę. Pamažu išmokau vertinti šiuos tekstus kaip didelius lobius ir žinau, kad jie pilni išminties perlų. Ir vis tik Abhidhamma (arba sanskrito kalba Abhidharma), laikoma ankstyvosios Theravados šedevru ir pilnu budizmo psichologijos sąvadu, yra viena sunkiausiai suprantamų knygų pasaulyje./.../ Širdies sutra, savo ruožtu, Indijoje, gerbiama kaip šventas Mahajanos budizmo tekstas, yra**

fantastinės mitologijos ir beveik neišsprendžiamų džen stiliaus mįslių mišinys. Be to, daugumai skaitytojų Longčenpos mokymas apie savaime esančią pirmąją tuščią sąmonę gali būti lyginamas pagal sudėtingumą su biochemine gyvybę gelbstinčio vaisto analize“.

Kaip ir jo mokytojas Ajahn Chah, Džekas Kornfielddas bando perteikti šių tekstų esmę per gyvą, neapdorotą, tiesioginę logiką ir kartu su kitais budistais padeda supažindinti Vakarus su budistiniais mokymais, neskirstant jų į theravados, machajanos ir vadžrajanos mokymus, o nešti *buddayaną* – gyvus šakninius pabudimo principus.

Grįžęs namo Džekas susidomėjo Vakarų psichologija ir susidūrė su problemomis, kurių vienuolyne nebuvo. „Dar būdamas jaunas turėjau problemų su mergina, šeima, pinigais ir pinigų užsidirbimu bei savo kelio atradimu pasaulyje. Supratau, kad negaliu panaudoti vien tylios meditacijos savo problemoms pakeisti. Negalėjau apkarpyti kampų, negalėjau rasti dvasinių sprendimų, kaip išvengti integravimosi ir kasdieninių meditacijų metu išmoktų principų taikymo darbe“. Belieka tik stebėtis, kad grįžęs namo Džekas įstojo į psichologijos aspirantūrą ir ėmė studijuoti bei praktikuoti įvairius terapinius metodus: Raicho, analitinį, geštalto, psichodramos ir Jungo terapijas, įsitraukė į besivystantį dialogą tarp Rytų ir Vakarų psichologijos. Kartu su kolegomis dirbo Naropos budizmo universitete ir Esalen institute, rengė konferencijas visame pasaulyje. Džekas džiaugiasi, kad **moko „žmones kilnumo, užuojautos, nereliginiais būdais įveikti kančią ir išlaikyti mūsų šventą ryšį su gyvenimu“**. O šiuo metu, sako Džekas, remiantis tūkstančius metų trukusiais eksperimentais ir stebėjimais, budizmo principai ir mokymai puikiai papildė Vakarų psichologijos mokslą. „Jie jau prisidėjo prie mūsų supratimo apie suvokimą, stresą, gydymą, emocijas, psichoterapiją, žmogaus potencialą ir pačią sąmonę“.

Džeko patirtis pažįstama ir man. Iš tikrųjų **„tikra psichologinė praktika (tiek rytietiška, tiek vakarietiška) daro mane atviresnį, laisvesnį ir, kaip bebūtų keista, pažeidžiamą gyvenime“**. Vietoj žodžio „nušvitimas“, kuriame yra per daug idėjų ir klaidingų supratimų, Džekas vartoja tokius terminus kaip „vidinė laisvė“ ir „išsivadavimas“, kad paaikšintų visą pabudimo spektrą, kurį galima gauti per budizmo praktiką.

Džekas Kornfielddas pabrėžia vieną dalyką, kurį Dalai Lama daug kartų yra sakęs: **„Budizmo mokymai nėra religija, jie yra proto mokslas“**. Šis teiginys nepaneigia fakto, kad daugeliui žmonių visame pasaulyje budizmas taip pat tapo religija. Kaip ir dauguma religijų, jis savo pasekėjams siūlo turtingą atsidavimo praktiką, bendruomeninių ritualų ir šventų istorijų tradiciją. Tačiau ne čia atsirado budizmas ir nėra jo esmė. **Buda buvo žmogus, o ne dievas**, ir davė savo pasekėjams pagrindinius grįstus asmenine patirtimi mokymus ir praktiką, revoliucinį būdą suprasti kančią ir išsivaduoti iš jos. Per savo vidinius eksperimentus jis sudarė sistemingą ir nepaprastą praktikų rinkinį, vedantį į laimę ir aukščiausius žmogaus vystymosi etapus. Šiandien būtent toks praktikos ir išsivadavimo kelias traukia daugumą Vakarų studentų į budizmą“.

Džeko Kornfieldo mokymai drąsiai meta iššūkį didžiajai Vakarų psichologijos daliai ir materializmui, cinizmui ir nevilčiai, aptinkamus Vakarų kultūroje. Suprasti ir išugdyti aukščiausius žmogaus tapsmo potencialus yra neatidėliotinas šių laikų psichologijos uždavinys. „**Tiek individuali, tiek kolektyvinė kančia ir džiaugsmas mūsų pasaulyje priklauso nuo mūsų sąmonės. Turime rasti išmintingesnį būdą gyventi**“.** Džeko Kornfieldo mintys įkvepia siekti Dvasios šviesos. Tikiuosi, kad jūs patys susirasite jo knygas.

.....

*citatos verstos iš knygos:Джек Корнфилд. МУДРОЕ СЕРДЦЕ. ПУТЕВОДИТЕЛЬ ПО УНИВЕРСАЛЬНЫМ УЧЕНИЯМ БУДДИЙСКОЙ ПСИХОЛОГИИ. Galite skaityti ir anglų k.: Jack Kornfield. THE WISE HEART. A GUIDE TO THE UNIVERSAL TEACHING OF BUDDHIST PSYCHOLOGY.

**Apsilankykite DK meditacijos centre: dharma.org/teacher/joseph-goldstein/

PABUDIMO ETAPAI

Christopheris Wallisas (Christopher Wallace), dar žinomas kaip Harishas, indiškomis dvasinėmis praktikomis susidomėjo būdamas vos septynerių, o šešiolikos metų jis pradėjo praktikuoti jogos meditaciją. Vėliau įgijo klasikinės religijos (nelabai aiški specializacija) bakalauro laipsnį Ročesterio universitete. Taip pat jis įgijo sanskrito magistro laipsnį, Kalifornijos universitete apgynė disertaciją „Šivos tantras tradicija“. Šiuo metu jis dėsto jogos filosofiją, tantrinę filosofiją, sanskritą, mantrų mokslą ir konsultuoja dvasiniais klausimais. Harishas yra Mattamayura instituto įkūrėjas ir skyriaus vadovas. Jo mokytojai, mentoriai ir guru (chronologine tvarka) yra šie: Gurumayi Chidvilasananda (deeksha guru ir mula guru); Paul Müller-Ortega (Šivos tantra ir klasikinė joga); Alexis Sanderson (Shiva and Shakta Tantra, sanskrit.); Maršalas Rosenbergas (nesmurtinis bendravimas); Somadeva Vasudeva (Šiva Tantra); Dharmabodhi Saraswati (Tantrinė joga); taip pat Adyashanti (meditacija). Harishas yra knygos „Tantra Illuminated: The Philosophy, History and Practice of a Timeless Tradition“ autorius.

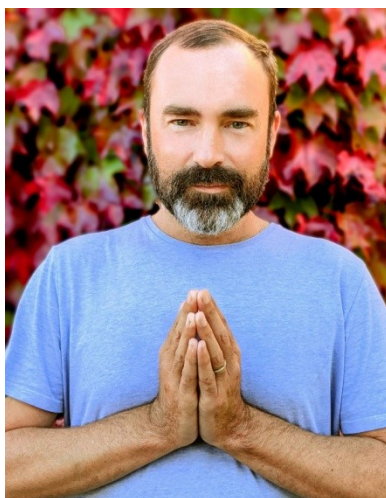
Jogos psichologija yra vertingiausias mokslas pasaulyje. Labai linkėčiau, kad šio mokslo siektų mano anūkas, kad jis būtų dėstomas visuose universitetuose. Kodėl? Todėl, kad ši psichologija žmogutį transformuoja į Žmogų. Terminas „nušvitimas“ apipintas legendomis. Savo straipsnyje *"Pabudimo etapai"* Harishas kalba apie kelią į nušvitimą. Laimingi tie, kurie to mokosi. Specialybę galima pasirinkti ir vėliau, bet dvasiniai mokslai – patys svarbiausi. Negaliu pasakyti, kiek dvasingumo įgyja pasaulio religijų atstovai, bet iš to, ką mačiau savo ilgame gyvenimo kelyje, dvasingų kunigų mačiau vos kelis. Man atrodo, kad kunigams svarbiausia yra tarnystė bažnyčiai, o ne žmogui. Jokie pamokslai ir jokios mišios žmogaus netransformuoja. Mistikai ir visi šventieji savo patirtimi įrodė, kad tik asmeninė pastanga sukaupus visas dvasios ir

valios jėgas į vieną tikslą – atsidavimą Dievui, gali žmogų paversti „šviesos vaiku“. Skaityti knygas reikia, – jos motyvuoja, bet giliau suprasti jos psichologiją gali tik praktika su labai patyrusiu meistru. Taigi, žodžiai „pabudimas“ ar „nušvitimas“ yra raktas į dvasinį gyvenimą. Tai tikrai ne Saulės ratas sporto klube.

.....

PABUDIMO ETAPAI

Christopheris Wallisas teigia, kad žengiantys dvasiniu keliu žodį „nušvitimas“ (enlightenment) ypač netinkamai vartoja ir labai prastai jį suvokia, o tai gali tapti kliūtimi dvasiniame kelyje. Žodis "pabudimas" (awakening) yra geresnis, –jis veda prie dvasinės praktikos *tikslo supratimo*.

Christopher Hareesh Wallis

Žodžio „nušvitimas“ (enlightenment) apibrėžimas dvasine prasme, skirtingai nuo racionalistinio požiūrio Oksfordo žodyne, reiškia „*veiksmą arba būseną, kai pasiekiamos arba įgyjamos dvasinės žinios ar staigus minčių nušvitimas*“. Pagal šį apibrėžimą šis žodis, anot Autoriaus, yra *artimiausias tiesos priešas*.

Christoferis aiškina, kad jei žinias būtų galima išreikšti žodžiais ar kokiais simboliais, tai juos būtų galima perduoti tiesiogiai ir jie vestų į nušvitimą... **„Jei tokios žinios egzistuotų, tai jau būtų atrastos, o didžioji žmonijos dalis jau būtų nušvitusi; o daiktavardis „nušvitimas“ yra suprantamas kaip būseną, kurioje žmogus pasiekė galutinį nušvitimą ir pažino egzistencijos paslaptį...Šioje klaidingai interpretuotoje paradigmoje yra tik dvi būsenos: arba tu esi nušvitęs, arba ne. Jei tikite, kad taip ir yra, greičiausiai stengsitės iš visų jėgų siekti Absoliuto, nors pats siekis ir siekio samprata pakerta dvasinio pabudimo galimybę. Be to, jūs greičiausiai imsite tikėti, kad tas įsivaizduojamas laimėjimas iškels jus virš kitų žmonių, o toks hierarchinis mąstymas yra dvasinio pabudimo priešingybė“.**

Šitokio išaiškinimo turėtų pakati, kad pradedantysis suvoktų esmę: nieko veltui ir greitai negausi, net jei labai norėsi ir ilgai lauksi. Tad jei jūs irgi laikotės minėto nušvitimo apibrėžimo, ir tiki, kad „šiame gyvenime tai pasiekama“, reikia tik stengtis...žiauriai klysta.

Tokio „nušvitimo būseną taip išaukštinama ir mitologizuojama“, kad daugelis praktikuojančių jogą ar meditaciją, *tiki tokia galimybe sau*. Deja, Autorius nuvilia, – tai tėra „*smarkiai išpūsto ego*“ būseną. Senovės asmenybės, kaip Buda ar Ramana Maharshi, *taip aukštai iškeltos ant pjedestalo*, kad kai kurie žmonės tiesiog nemato galimybės sau pasiekti tokio rezultato. Tai ką daryti ir kuo tikėti?

Christoferis pateikia unikalią formulę visiems, tikintiems nušvitimu: „žodis „nušvitimas“ yra tikras tiesos priešas, kurį aš (...) labiau mėgstu vadinti „nuolatinis būdravimas“. Terminas „Abiding awakening“ – reiškia stabilų, nuolatinį pabudimą. Tai yra tokia dvasinė būseną. Esmė ne žodžio teisingume. Svarbu suprasti, ką turime omenyje po šiais žodžiais ir kodėl vieno termino vartojimas yra naudingesnis už kitą. Aš ir pati stengiausi išversti tuos Autoriaus sakinius taip, kad jums būtų aišku, kame reikalas.

Anot Christoferio „dvasinis pabudimas yra spektras iš daugybinių taškų ant jo, ir todėl jis įmanomas kiekvienam žmogui, ir *dar daugiau* jis įmanomas tiems, kurie jau pabudę. Pirmas dalykas, kurį reikia padaryti, yra apibrėžti, ką norime pasakyti žodžiu „pabudęs“ (*awakening* – stabilus, nuolatinis pabudimas, t.y. tokia dvasinė būseną) ir jo giminingomis formomis, tokiomis kaip „prabudęs“ (*awakeness* – buvimas prabudusiu, buvimas pabudimo būsenoje). Žodis „pabudimas“ (ir giminingi žodžiai) tapo tokie įprasti, kad lengvai pamirštame, kad **iš tikrųjų tai yra metafora, reiškianti tai, kad mes neturime originalaus žodžio anglų kalba** (arba bet kuria Europos kalba). Ši metafora reiškia, kad viskas, apie ką kalbama, tolygu *pabudimui iš miego*.

Aš neketinu jūsų mokyti pabudimo meno, – bet pakaks to, kad dabar žinosite, jog žongliruoti tomis metaforomis, susijusiomis su nušvitimu ir pabudimu, nedera. Geriau jų ir neminėti. Ateis laikas, iš praktinės patirties, ir jūs suprasite, kas yra kas.

Kai jūs nebebalsuosite už žmogų, kuris padarė nusikaltimą ir „nusiplovė rankas“ kaip Pontijus Pilotas, – jūs jau galėsite save laikyti prabudusiu. Tada suvoksite, kokie žmonės už tokius „pilotus“ balsuoja...

Autorius dar patikslina: šis nesusipratimas dėl terminų kyla todėl, kad žmonės painioja *supratimą* ir *tikėjimą dvasine filosofija su pabudimu*, o tai vyksta labai dažnai. Pabudimas yra „pokytis paradigmos, kuri naujai sukonfigūruoja jūsų suvokimą apie viską“. Jis painiojamas su tam tikru pergyvenimu ar patirtimi, nes dažnai šį paradigmos pokytį lydi reikšmingi, net dramatiški patirties elementai. Šie patirties elementai yra nepastovūs, tuo tarpu pabudimas veda į stabilią būseną.“

Buda mokė, kad nirvana yra pastovi būseną, bet ne todėl, kad tai yra kažko atradimas, – greičiau, kad **tai yra kai ko praradimas**. Praradimas kliedesių ir painiavos apie tikrovės ir/arba savo prigimtį. „Visa, kas atsiranda, žinoma, praeina, bet tai, kas nustojo būti, gali išnykti amžiams. Štai kodėl nirvana pažodžiui reiškia „nutraukimą“. Klaidingi įsitikinimai nutrūko, o jų pasitraukimas reiškia kitokią egzistencijos paradigmą“.

Christoferis lyg ir paguodžia, kad ne viskas įvyksta staiga, o palaipsniui...Bet kai kada būna ir staigių nušvitimų...Gyvenimas nenusipėjams ir tikrai nuo ego nepriklauso. Klaidingi

įsitikinimai nyksta palaipsniui, išsenka dėka (teisingos) dvasinės praktikos. Autorius aptaria įvairius pabudimo etapus. Tai gali būti įdomu tiems, kurie pasišvenčia eiti dvasiniu keliu į Šviesą.

Pats Autorius pripažįsta šio mokymo prieštarumą: „**pabudimas savo prigimtimi gali būti ir staigus, ir laipsniškas. Įžvalgos ir suvokimai yra maloni šio proceso dalis. Integracija daugeliui yra pati sunkiausia dalis. Tačiau būtent šių gilių įžvalgų apie tikrovės prigimtį integravimo procesas daro didžiausią įtaką gyvenime. Be integracijos net galingos įžvalgos gali tiesiog...išnykti. Be mokytojo ir (arba) terapeuto, palaikančio integraciją, jūsų supratimas gali būti asimiliuotas proto ir paverstas įsitikinimais, stiprinančiais išpūstą įvaizdį arba „dvasinį ego“. Svarbiausia žinoti (tiems, kuriems rūpi kitų gerovė), kad be integracijos vargu ar jūsų pabudimas kam nors duos reikšmingos naudos. Atrodo, lyg ir atradote savyje nuostabiausią palaimingos šviesos šaltinį, tačiau jis negali veiksmingai tekėti, kad jus pakylėtų ir būtų naudingas kitiems, kol pati psichika nebus suderinta su ta šviesa. Žinoma, tai tik metafora. Taigi, viską reikia persvarstyti atsižvelgiant į tai, ką supratote kiekviename svarbiame pabudimo etape. Šis vertybių pervertinimas kai kuriuose santykiuose gali būti labai subtilus, o kituose – akivaizdus, priklausomai nuo asmens“.**

.....

* Christopher Wallace straipsnį jums pristaciau remiantis publikacija rusų k. «Этапы прозрения» („Pabudimo etapai“) žurnale eroskosmos.org. Paryškinimai – mano. Foto hareesh.org.

** **Abiding awakening** – stabilus, nuolatinis pabudimas (t.y. tokia dvasinė būseną);
awakeness – buvimas pabudusiu, buvimas pabudimo būsenoje;
enlightenment – nušvitimas.

DVASINĖ PATIRTIS IR PAKLYDIMAI

Sumanymas vargšą Indijos berniuką Džiddu Krišnamurtį paversti Jėzaus Kristaus antrininku buvo ne tik ydingas, bet ir nusikalstamas. To sumanymo ėmėsi Tarptautinė teosofų draugija vadovaujama pagarsėjusios tuomet rusų emigrantės ponios J.Blavatskajos. Jos draugijos veikla padarė milžinišką žalą krikščionybei ir Indijos dvasinei tradicijai. Anglų mokslininko, istoriko Peterio Washingtono knyga „*Ponios Blavatskajos babuinas*“ * šiurpina: grupė avantiūristų sumanė „apmokyti“ ir paskelbti Mesijumi Indijos berniuką Džiddu Krišnamurtį. Tačiau, nepaisant dirbtinai sukurtos jam šlovės, Džiddu gyvenimo išvirkščioji pusė buvo pilna kančios ir veidmainystės. Neseniai iškilo į paviršių jo, dvasiškai sužaloto žmogaus, tikrasis gyvenimas tarp „globėjų“. Tai pamokanti istorija, kaip nedori „guru“ vardan šlovės ir pinigų žaloja žmones ir kelia sąmyšį visuomenėje. Labai keista, galvojau, kodėl iki šiol ta knyga nebuvo išversta į lietuvių kalbą. Kai ją perskaičiau, – supratau: ji neįdomi mūsų visuomenei, nes ją užgožia tos rusų aferistės ir apsišaukėlės kultas, kuris priimtinas net filosofams su moksliniu laipsniu.

NUŠVITIMAS PER PRIEVARTĄ NEĮMANOMAS!

Anglų mokslininko Peterio Washingtono knyga yra gilus tyrimas apie vieną dvasinio gyvenimo klodą, neabejotinai paveikusi šiuolaikinę Europos ir Amerikos kultūrą. Autorius nagrinėja vieną sociokultūrinį fenomeną, remdamasis įvairiausiais, kartais skandalingais „Vakarų guru“ (taip buvo vadinamas Dž.Krišnamurtis) gyvenimo faktais, dokumentais bei amžininkų liudijimais.

Džiddu Krišnamurtis

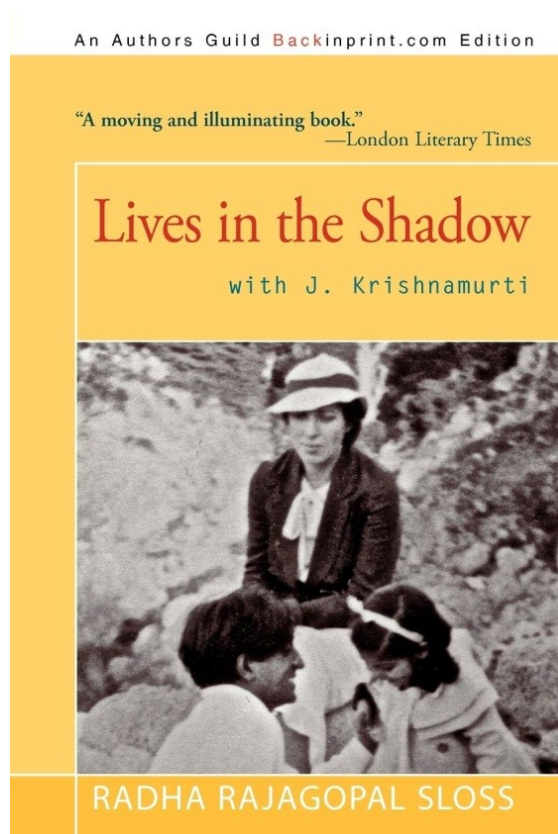
Knyga, pagrįsta istoriniais faktais, pasakoja apie teosofų draugiją**, kurią įkūrė rusų emigrantė Jelen Petrovna Blavatskaja (JPB). Knyga pasakoja apie Džiddu Krišnamurčio gyvenimą, analizuoja jo asmenybės raidą, teosofų draugijos aferas, siekiant sukurti Antrojo „Kristaus Atėjimo“ variantą. Laimei, žmogiška Džiddu išmintis grąžino jam sveiką protą ir jis atsisakė Pasaulio Mesijaus rolės.

Istorija buvo tokia: 1909 metais teosofės Jelenos Petrovnos Blavatskajos (JPB) sekėjai Ch. Leadbeateris (1854–1934) ir A.Besant (1847–1933) paskelbė, kad Džiddu Krišnamurtis yra tas asmuo, į kurį įsikūnys ateisiantis Pasaulio Mokytojas. 1911 buvo įsteigta Tarptautinė Teosofų Draugija (TTD), o jos vadovu buvo paskirtas Dž. Krišnamurtis. 1922 jis ėmė tolti nuo teosofijos, 1929 paleido draugiją atsisakydamas jam priskirto mesianistinio vaidmens.

Jis teigė, kad nei priklausymas kokiai nors organizacijai, nei kokio nors tikėjimo ar dogmos išpažinimas, nei filosofinis pažinimas ar psichologinė technika neveda į tiesą ir kad ji gali būti suvokta tik perpratus savo proto turinį. Džiddu istorija moko, kaip atsargiai dera rinktis savo „guru“, o jų gana daug.

Neseniai pasirodė dar viena knyga, kuri nuogai "nurengė" šį guru ir parodė slaptąją jo gyvenimo pusę, kurioje buvo daug moterų, daug sekso, veidmainystės, nežmoniško godumo turtui. Tą knygą parašė jo globėjos dukra, remdamasi pas motiną rastais laiškais ir savo prisiminimais. Nors šio "mistiko" vardas dar vis pasirodo, dažnai cituojamas, bet daugiau kažką komentuoti nėra prasmės. Rodos, teosofų veikla išnarstyta iki kauliukų ir nebekelia jokių emocijų, tačiau vis dar „pakabina“ kokį ezoteriką, nepaisant pasibaisėtino Blavatskajos polėkio aprėpti visą pasaulį...

Jei esate smalsūs, surasite žemiau esančios knygos autorę ir perskaitysite ją patys.

Jūs galvojate, kad tai buvo seniai ir visa ta teosofų veikla pamiršta? Ne, teosofai gyvuoja ir šiandien. Vydūno,** didelio teosofijos garbintojo, pasekėjai dar suburia grupę fantastų, ypač iš neopagonių būrio, ir nors visuomenei jie didelės įtakos neturi (neopagonybė nėra įteisinta), bet gi kai kurie prorytietiškos orientacijos politikai ir visuomenininkai turi vilčių neopagonizmą paversti Lietuvos religija. Liūdna, kad liaudiškų kultūros tradicijų garbintojai juos palaiko. Jei į jų tinklą patektų koks naivus jaunuolis, iš jo pasprukti būtų sunku...

Tegu skaitytojai patys įsitikina teosofinių fantazmų „kerais“ ir pamatytų, kaip į „padanges“ linkęs protas trokšta perdaryti Realybę pagal save. Naudotis krikščionybės istorija ir iš jos susikurti neprastą gerbūvį sau patiems naivuolių sąskaita daug kas mėgsta. Įvairiais pavidalais įvairiose pasaulio šalyse pasirodo „pranašų“ ir „gelbėtojų“. Ir pas mus jų yra. Piterio Wachingtono knygos „Ponios Blavatskajos babuinas“ skyrių šiek tiek patrumptą parengiau jums kaip anotaciją. Pačią knygą lengvai rasite internete rusų arba anglų kalba.

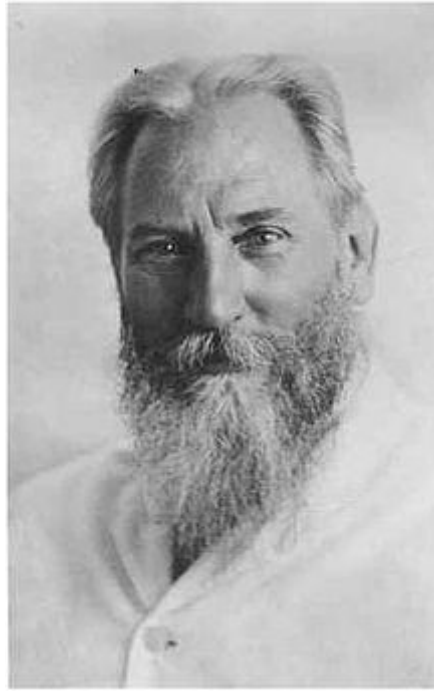
.....

Vienas minėtos knygos skyrius pavadintas „Berniukai ir dievai“. Peteris Washingtonas apibrėžia „teosofiją“ kaip dvasinį mokslą dviem šio žodžio prasmėmis. Labai svarbu atkreipti dėmesį, kad teosofijos religinės žinios arba dogmos gaunamos „okultiniais metodais“ ir jos skirtos TTD nariams praktikuoti atsidavimą ir paklusnumą, psichinių gebėjimų ugdymą.

To mokymo esmė buvo „kelio“, kuriuo eidamas žmogus gali tobulėti dvasiškai, idėja. JPB buvo linkusi pabrėžti, kaip sunku paprastam mirtingajam sekti „keliu“, o jos sekėjas Leadbeateris sumaniai apvertė šią formulę aukštyrų kojomis ir pareiškė, kad „nei vienas glaudžiai su juo susijęs asmuo negali būti paprastu mirtinguoju ir todėl visi iš jo aplinkos iš tikrųjų eina tuo „keliu“. Tokiu būdu tarp teosofų atsirado savotiška dvasinių dorybių sistema, kurios link turėjo judėti Leadbeaterio draugai ir mokiniai“. Leadbeaterio bendražygė Annie Besant su tuo susitaikė, bet ir visais įmanomais būdais skatino savo mokytoją.

Pati Annie Besant atsidavė „savo aistrai kurti naujas organizacijas draugijoje“, rašo knygos autorius. Nuo jos išrinkimo prezidentė 1907 m. iki Pirmojo pasaulinio karo pradžios 1914 m., Annie Besant įkūrė arba aktyviai rėmė šias draugijas: „Teosofinės tarnystės komitetą“, „Indijos Sūnūs“, „Indijos Dukros“, „Teosofinės veiklos komitetą“, „Kylančios Saulės ordiną“, „Rytų Žvaigždės ordiną“, „Pagalbos nepasiturintiems Indijos studentams komitetą“, „Rožės ir Kryžiaus Šventyklą“, „Teosofinį Sanjaso ordiną“, „Parengiamąją gyduolių lygą“, „Šv. Kristoforo lygą“, „Aklujų tarnus“, „Šiuolaikinės minties lygą“, „Pasaulinės taikos tvarką“, „Menų broliją“, „Maldos lygą“, „Atpirkimo lygą“, „Žmogaus studijų lygą“, taip pat bent keliolika budistinių mokyklų ir Teosofinį banką Suomijoje.

Ponios Besant organizacijų ir Leadbeaterio įsakymų ir ritualų dėka išplito milžiniškas teosofinės simbolikos srautas. Teosofų idėjimo pamatas buvo labai silpnas, nes patys skelbėjai mėgo žemiškąjį gyvenimą ne mažiau nei „dangiškąjį“ ir visi šaipydavosi iš Annie Besant, kuri aukštino „vidinį žmogaus vystymąsi“, o pati buvo labai atidi savo išvaizdai. Ji puošdavosi teosofiniais ordinais, kuriuos jie patys su Leadbeateriu ir kūrė. Jie aistringai mėgo ceremonijas, paradinius drabužius ir ritualus savęs išaukštinimui.

Charles Webster Leadbeater

O ponas Leadbeateris lygiai taip pat elgėsi su „dangiškais stebuklais ir prognozėmis“. Pati JPB niekada nepavargdavo kurti okultinių reiškinių. Ji gudriai „išprognozavo“ savo apie pranašystes apie didelius dvasinius įvykius. Ji pareiškė: „Joks Rytų išminties meistras nepasirodys nei Europoje, nei Amerikoje ir nieko ten nesiųs...iki 1975 m.“ (Jos preliminarus Memorandumo datos), t.y. jau po jos mirties. Ir niekas negalės jos apkaltinti neišsipildžiusios prognozės.

Tačiau Leadbeateris buvo gerokai už savo mokytoją drąsesnis ir pareiškė, kad Viešpats Maitrėja*** (tapatinamas su Jėzumi) netrukus pasirodys žmonėms, paskelbs naujos eros pradžia, ir kad jis, Leadbeateris, ieško tinkamo įrankio Pasaulio Mokytojo apsireiškimui. Tai suteikė jam galimybę išbandyti daugybę patrauklių berniukų. Homoseksualusis Leadbeateris išbandė ne vieną kandidatą tam vaidmeniui atlikti, kol pagaliau atrado perspektyviausį „indą“, į kurį turėjo tilpti Mesijas. Ir tai buvo Džiddu Krišnamurtis.

Leadbeateris su padėjėjais, Ernestu Woodu ir Johanu van Manenu, maudydamiesi jūroje pamatė stebuklą – ypatinga aura švytintį, vandenyje besitaškantį indų berniuką. Jis buvo purvinas, neprižiūrėtas ir nelabai gražiai elgėsi su kitais. Kaip bebūtų pasirinkimas buvo greitas ir Leadbeateris pranešė savo sekėjams, kad būtent šiam vaikui lemta tapti didžiuoju Mokytoju – net didesniu už pačią ponią Besant.

Džiddu buvo valstybės tarnautojo, skurdžiai gyvenusio pensininko, uolaus teosofo sūnus. Leadbeateris pavadino jį Krišnos vardu. Jis uždėdavo berniukui ranką ant galvos ir tyrinėdavo jo „praeities įsikūnijimus“. Po kurio laiko jis pranešė sensaciją, kad atrastas naujas berniukas – Viešpaties Maitrėjos avataras. Džiddu buvo nupraustas, švariai aprengtas ir mokomas teosofinių gudrybių.

Kad suprastumėte visą teosofinių fantazijų absurda, pacituosiu: „Taigi, 40 000 m.pr.Kr. Leadbeateris buvo Annie Besant žmona, o Krishnamurtis – jų vaikas; o 12000 m.pr.Kr. Leadbeateris vedė Francesca Arundale Peru, o jų vaikai buvo Bertrandas Keightley ir A.P. Sinnett. Kitose epochose ponia Besant turėjo dvylika vyrų, kuriems vakarienei patiekdavo keptas žiurkes; o Julijus Cezaris buvo vedęs Jėzų Kristų. Trumpai tariant, Leadbeateris pagimdė didžiulę kosminio dydžio muilo operą, kurioje buvo daugiau nei du šimtai personažų. Nenuostabu, kad tokioje sudėtingoje sistemoje kartais pasitaikydavo prieštaravimų ir neatitikimų“. Tačiau labai dažnai teosofijos „mokslų“ kūriniai susilaukdavo pačių narių nepasitenkinimo, nes kai kurie teiginiai prieštaraudavo vieni kitiems ir galų gale paaiškėjo, kad jie buvo kuriami be jokio ryšio su aukštosiomis „dvasiomis“, o tiesiog buvo JPB ir Leadbeaterio fantazijos produktai.

Beje, visi teosofijos draugijos nariai buvo įtraukti į tą muilo operą su savo vaidmenimis. Įdėjos propagandai Leadbeateris leido ir specialų žurnalą, kuris iš pradžių buvo platinamas ir turėjo gausią skaitytojų auditoriją. Vėliau susidomėjimas juo nyko ir nyko. Skandalai draugijoje irgi darė juodą darbą. Neblėso tik Leadbeaterio entuziazmas Krišnamurčiui. Berniuko mokytojų buvo ne vienas, jie jį bausdavo mokytojai berniuką griežtai bausdavo už jo kvailumą ir nedėmesingumą, o vieną kartą Leadbeateris jam smogė. „Krišnamurtis prisiminė šį epizodą visą likusį gyvenimą. Jis aiškiai neturėjo ypatingų gebėjimų mokslui. Po dvidešimties metų jis prisipažino, kad niekada nesugebėjo perskaityti nė vienos teosofinės knygos nuo pradžios iki pabaigos, jau nekalbant apie jos turinį“.

Kaip bebūtų Krišnamurčio okultiniai sugebėjimai vystėsi „nepaprastai greitai“. Po mažiau nei penkių bandomųjų mėnesių jis tapo visateisiu teosofijos draugijos mokiniu. 1909 m. Annie Besant irgi ėmėsi Krišnos auklėjimo. Kadangi Džiddu neturėjo motinos, jis prisirišdavo prie švelnių moterų. Pagaliau Džiddu globėjai nusprendė berniuką pasisavinti. Annie ištraukė juos iš šeimos, iš tėvo glėbio, kuris dėl to labai ilgai pergyveno. Senasis tėvas ėmė apgailestauti dėl to, ką padarė ir pradėjo skųstis dėl per didelės savo vaikų priklausomybės nuo Leadbeaterio...

Maža to, siekdama „sėkmingiau atlikti misiją“ (išugdyti Memsiją) Annie nusprendė išvežti berniukus į Londoną. Tam reikėjo jų tėvo leidimo. Annie kreipėsi į jį su tokiu prašymu. Nenoriai, bet tėvas vis dėlto sutiko išleisti vaikus į tolimą šalį, linkėdamas jiems gerovės, bet su sąlyga, kad „jie bus kuo toliau nuo abejotinos Leadbeaterio įtakos. Annie Besant sutiko su jo sąlygomis, tačiau beveik iš karto jas sulaužė“.

Nepasakosiu, kas vyko toliau, bet tie teosofijos draugijos lyderiai siekė tik vieno tikslo, kuo greičiau pristatyti būsimąjį Maitrėją. „1911-ųjų gruodį vykusiame „Rytų Žvaigždės ordino“ susirinkime buvo paskelbta, kad Krišnamurtis, kaip pirmasis Draugijos pirmininkas, turi įteikti susirinkusiems Draugijos nario pažymėjimus. Anot Leadbeaterio, susirinkusieji matė stebuklingą virsmą, panašų į Šventosios Dvasios nusileidimą ant apaštalų Sekminių dieną; ir eilinė žemiškoji bendruomenė įsitraukė į Dieviškąsias paslaptis“.

...Krišnamurčiui buvo „lemta tapti vienu iš milijonų, netekusių įprasto gyvenimo būdo, bet ir neprisirišusio prie kitokio. Vaikystėje neteko mamos, dabar jam teko skirtis su tėvu, šeima ir tėvyne. Vėliau jis taps laisvu žmogumi, be jokių ypatingų prisirišimų ar atsakomybės jausmo kitiems. Tokios sąlygos turėjo tapti jo milžiniško moralinio ir dvasinio autoriteto šaltiniu. Jie gi tapo jo klaidų ir begalinių emocinių išgyvenimų šaltiniu“.

Džiddu ėmė globoti garsaus „architekto Edwino Letyenso žmona ledi Emily. Ledi Emily gimė 1874 m. Ji buvo pirmojo Littono grafo, Indijos vicekaralio, dukra ir proanūkė Bulwer-Lyttono, kurio romanai kadaise įkvėpė pačią Madame Blavatską. Taigi ji buvo iš anksto pasiruošusi tapti okultizmo su indišku skoniu pasekėja“.

Ta antroji „mama“, buvusi pamaldi krikščionė tikėjo, kad Antrasis Atėjimas įvyks jos gyvenime. Vėliau ji įklimpo į Teosofų draugiją ir tapo „kūnu ir siela atsidavusi teosofijai“. Pamačiusi Krišnamurtį stotyje, ji jį karštai pamilo. „Nors ši meilė buvo daugiausia motiniška ir romantiška, joje buvo ir erotinių elementų, nors turėjo prabėgti keleri metai, kol Emily sau tai prisipažino. Ji nebuvo patenkinta savo vyru – žavingu, šmaikščiu, pasaulietišku ir tokiu paprastu vyru, šalia kurio teko atlikti tiesiog atsidavusios žmonos vaidmenį. Krišnamurtis buvo tamsiaodis, egzotiškas, pažeidžiamas, gražus, valdingas, reikalaujantis pagarbos ir kartu palaiminimo“.

Žodžiu berniukai siekė mokslų, nors Krišnamurčiui jie nesisekė, jis neišlaikydavo egzaminų...Tuo tarpu Leadbeateris ir Annie Besant toliau organizavo paramą, reikalingą Krišnamurčio misijai atlikti. „Ezoterinis filialas jau buvo sustiprinęs savo pozicijas, – jo nariai turėjo tiesiogiai atsiskaityti prezidentui ir tokiu būdu ruošti Pasaulio Mokytojo atėjimui. Anksčiau Filialo tikslai nebuvo konkrečiai paaiškinami, bet dabar, kai tapo žinoma, kas yra šis Mokytojas, Filialas turėjo aukoti jam savo darbą; tuo tikslu buvo sukurti atitinkami inicijavimo etapai su savo skiriamaisiais ženklais, juostelėmis ir medaliais. Rytų Žvaigždės ordinas gausėjo, o bendras draugijos narių skaičius išaugo nuo trylikos tūkstančių 1907m. iki šešiolikos tūkstančių 1911m., kai į jį kas savaitę buvo priimami nauji kandidatai. Netrukus paaiškėjo, kad Pasaulio Mokytojo figūra turėjo stulbinantį poveikį teosofijos populiarumui. 1920 m. Krišnamurčio šlovė padėjo Teosofų Draugijos narių skaičių padidinti iki trisdešimt šešių tūkstančių, o 1928 m. jų buvo keturiasdešimt penki tūkstančiai“.

Annie Besant, paskatinta Leadbeaterio, pavertė Draugiją savotišku teatru su prabangiomis dekoracijomis, įmantriais ritualais, puošniais kostiumais ir blizgančiomis dekoracijomis. Tačiau 1914 m. Leadbeateriui, kurį aršiai kritikavo ir pulte pulė induistų spauda, teko palikti Indiją ir... jis apsigyveno Australijoje. Sidnėjuje Leadbeateris su vienu senu neprieteliu susitaikė ir „įkūrė „Rožės ir Kryžiaus Šventyklą“, paremtą Rozenkreicerių tradicijomis, su ritualais, įkvėptais mistiko grafo Sen Žermeno“. Tarp teosofų ir bažnyčios rėmėjų vyko nuolatiniai skandalai. Leadbeateris įsivėlė į masonų veiklą. Su tuo pačiu veikėju įkūrė Liberaliųjų Katalikų Bažnyčią. 1916 m. jis tapo jos kunigu, o po septynių dienų (!) buvo pašventintas vyskupu. „Nuo tada jis mieliau ėmė vadintis „vyskupu Leadbeateriu“ ir pradėjo dėvėti purpurinius drabužius, didžiulį kryžių ant krūtinės ir ametisto žiedą“. JPB tai nepatiko.

Tačiau kai kuriems teosofijos lyderiams ta „bažnyčia“ patiko ir po Pirmojo pasaulinio karo jos filialai atsirado Europoje. Tačiau Leadbeaterio pati Europa nebedomino. Knygos autorius pasakoja, kad „vyskupo šlovė buvo trumpalaikė. Kai kurie teosofai, raginę „sugrįžti pas Blavatską“, padarė jį pagrindiniu savo išpuolių taikiniu. Jie taip pat prisiminė prastą jo reputaciją.

Teosofai ėmė kritikuoti Leadbeaterio „ketinimą interpretuoti JPB kaip savotišką Joną Krikštytoją, skelbiantį Kristaus atėjimą. Mūšis teosofų draugijoje kaito iki raudonumo. Tik viena naivioji „Annie nekreipė jokio dėmesio į kritiką. Ji ramiai gūžčiojo pečiais nuo išpuolių ir toliau tęsė savo reikalus Indijoje, kur 1913 m. lapkritį susitiko su Mokytoju Riši Agastju, Didžiosios Baltosios Brolijos nariu, atsakingu už Indiją. Jis nuvežė ją į Šambalą ir surengė susitikimą su Pasaulio Valdovu. Valdovas paprašė ponios Besant siekti Indijos savivaldos, ir ji sutiko“. Šis sprendimas tik padidino tų teosofų, kurie priešinosi Anni vadovybei, nepasitenkinimą...Bet, kol vyko kova ten, juos pasiekė gandai iš Australijos, kad „Leadbeateriui vėl pareikšti įtarimai dėl amoralaus elgesio, – ir šį kartą juo susidomėjo policija“.

.....

*** Питер Вашингтон. Бабуин мадам Блаватской. История мистиков, медиумов и шарлатанов, которые открыли спиритуализм в Америке.** Tą knygą rasite: azbyka.ru. Ją skaityti verta, kad suvoktumėte, kokią žalą ne tik Krišnamučiu, bet krikščionybei padarė apsišaukėliai „dvasios mokytojai“, kuriuos aš vadinu „ezoterikais“.

****Vilhelmas Storosta** (slapyvardis Vydūnas, vok. *Wilhelm Storost*; 1868 – 1953) – filosofas, rašytojas, publicistas, kultūros veikėjas.

***** Maitrėja** (*Maitreya*, *pali* = *Metteyya*) – būsimasis Buda budizmo eschatologijoje. Budizmo religijos požiūriu, tai bodhisatva, kuris apsireikš žemėje, pasieks nušvitimą ir mokys dharmos. Budizmo rankraščiai byloja, jog Maitrėja bus Budos Šakjamunio įpėdinis. Tokios pranašystės užuominų randama visų budistinių srovių, (theravada, mahajana, vadžrajana) kanoninėje literatūroje. Ši pranašystė, kaip pareiškimas apie įvykį, įvyksiantį tuomet, kai dharmos mokymas bus užmirštas yra priimtina daugeliui budistų. Wikipedia.com.